

2018-10-17

Till
Saco
Box 2206
103 15 Stockholm
Tiina.kangasniemi@saco.se

Remissvar: Med tillit växer handlingsutrymmet –
tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn
(2018:47) - En lärande tillsyn – statlig granskning som
bidrar till verksamhetsutveckling i vård, skola och omsorg
(2018:48)

Bakgrund

Sveriges Tandläkarförbund har genom Saco fått möjlighet att lämna synpunkter på remissen Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn (2018:47) - En lärande tillsyn – statlig granskning som bidrar till verksamhetsutveckling i vård, skola och omsorg (2018:48).

Förslaget i sin helhet

Sveriges Tandläkarförbund välkomnar i huvudsak förslaget och ser positivt på att man utreder hur styrningen av välfärdstjänster i offentlig sektor kan utvecklas, inom ramen för de befintliga regelverken, för att i större omfattning ta tillvara medarbetarens kompetens och erfarenhet. Målbilden är att bidra till högre kvalitet för medborgare och företag.

Tandläkarförbundets uppfattning är att tillvaratagandet av den samlade kompetens och erfarenhet som finns inom personalen är en nyckelfaktor för att kunna ge en god service till allmänheten. Vi är positiva till en styrning som bygger på tillit till professionernas kompetens.

Exkluderingen av tandvården

Utredningen har avgränsat sig till välfärdstjänster inom hälso- och sjukvård, skola och omsorg och uttryckligen utelämnar tandvård i betänkandet.

Sveriges Tandläkarförbund ställer sig frågande till att man i slutrapporten har valt att exkludera tandvården. I den tidigare delrapporten har vi förståelse för att tandvårdens annorlunda ersättningsystem gjorde att det inte var relevant att involvera tandvården i det arbetet. I slutrapporten tas dock styrning och tillsyn upp ur ett mer övergripande perspektiv. Då är exkluderingen inte längre relevant.

Dels arbetar en stor del av den svenska tandläkarkåren som anställda i offentlig verksamhet och omfattas ofta av samma ledningssystem som

Sveriges Tandläkarförbund

övrig verksamhet inom landstinget. Dels utför många tandläkare i privat verksamhet tandvård som är offentligt finansierad vilket innebär att deras verksamhet också delvis påverkas av landstingens styrning och kravställning på tandvården.

Tillsynen

Enligt definitionen av hälso- och sjukvård i patientsäkerhetslagen omfattar begreppet även tandvård. Utredningens uppgift att tandvård utelämnas i betänkandet blir märkligt när man gör ändringar i en lag som även omfattar tandvården och skapar oklarheter om lagstiftarens mening om lagen ändras med en sådan förtext.

Sveriges Tandläkarförbund stödjer delegationens förslag i texten om en lärande tillsyn, att patientsäkerhetslagens bestämmelse om att tillsynen främst ska inriktas på granskning av vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete tas bort eftersom denna lydelse indikerar en smalare och mer indirekt granskning än den delegationen förespråkar. Situationen blir dock förvirrande när man i inledningen exkluderar tandvård men sedan gör ändringar i en lag som omfattar även tandvård.

Delegationens förslag att regeringen i en skrivelse till riksdagen ska förtydliga att tillsynen av hälso- och sjukvård, skola och omsorg ska vara situations- och verksamhetsanpassad i syfte att fungera såväl kontrollerande som främjande av utveckling ser Tandläkarförbundet som positivt. Att definiera att syftet med tillsynen på lång sikt bör vara att bidra till utveckling är också bra.

På kort sikt och i en enskild tillsyn kan syftet variera mellan kontroll och utveckling, beroende på behov och situation. För att tillsynen ska bidra mer till utveckling behöver den vara tillräckligt bred och kvalitativ i syfte att kunna fånga det som är väsentligt för patienter, elever och brukare. Dialog och samskapande utgör därför viktiga metoder för att främja utveckling.

Det är bra förslag, men när utredarna skriver att utredningen och dess förslag inte omfattar tandvården ställer sig Sveriges Tandläkarförbund frågan hur man ser på framtida tillsyn av tandvård. Är dessa mål inte adekvata för tandvården? Vi anser detta, och hoppas att utredningen i grunden delar vår inställning.

Forskningsfinansiering

Sveriges Tandläkarförbund ställer sig också frågande till konsekvenserna av att tandvården utelämnas i de förslag som lyfts om att regeringen ska rikta forskningsfinansiering mot verksamhetsnära forskning inom hälso- och sjukvård, skola och omsorg, med särskilt fokus på omsorg.

Kommuner och landsting bör skapa förutsättningar för verksamheter att delta i forskningsprojekt och med fördel delta i finansieringen. Varför

Sveriges Tandläkarförbund

exkluderar man tandvården när en av de centrala omsorgsfrågorna i framtiden är bevarandet av äldres munhälsa. Förslagen är goda och vi ser det som angeläget att de omfattar även tandvården.

Sammanfattningsvis ser Tandläkarförbundet positivt på utredningens ambitioner men förvånas av att man skriver att tandvården inte omfattas. Vi har svårt att förstå motiven. Att man dessutom föreslår ändringar i lagar som de facto omfattar även tandvården gör att budskapet blir oklart.

Sveriges Tandläkarförbund ser fram emot att de förbättringar och förtydliganden vi önskat inkluderas i det slutliga förslaget.

Med vänlig hälsning
Sveriges Tandläkarförbund

Hans Göransson
ordförande